

Haapaveden Riistanhoitoyhdistys, ampumaradan ympäristöluvan olennainen muutos ja lupamääräysten nro 1., 3., 4., 9. ja 14. muuttaminen, Haapavesi

YmpTelk 17.05.2023 § 28
3/11.01.00.00/2023

Valmistelija

Ympäristötarkastaja, puh. 044 7591 154

Haapaveden Riistanhoitoyhdistys hakee ulkona sijaitsevan Korkatin ampumaratansa toistaiseksi voimassa olevan ympäristöluvan olennaista muutosta ja sen tiettyjen lupamääräysten muuttamista Haapavedellä. Toiminnan muutos on toiminnan laajentamista rakentamalla kivääriaseiden kohdistuspaikka ja kaksi toiminnallisen ammunnan rataa. Lupamääräysten muuttaminen koskee lupamääräyksiä nrot 1., 3., 4., 9. ja 14. Toiminnalla on Haapaveden kaupungin ympäristöterveyslautakunnan 29.10.2015 § 58 tarkistama ja myöntämä ympäristöluva ja lisäksi lautakunnan 26.4.2018 § 16 ja 16.4.2020 § 15 myöntämät ympäristöluvan vähäiset muutokset.

Toiminta sijaitsee Haapaveden keskustaaajamasta noin 7,5 km koilliseen ja noin 1,3 km Pulkkilantien eteläpuolella osoitteessa Turvetie 1272 luvan hakijan omistamalla Aakonvuori-kiinteistöllä, jonka kiinteistötunnus on 71-402-30-21. Ampumaradalle kulku tapahtuu Turvetieltä, josta etäisyyttä ampumarata-alueelle Turvetien länsipuolelle on lyhimmillään noin 150 metriä. Lähin asuttu kiinteistö on alueelta noin 600 metriä kaakkoon päin ja lähin vapaa-ajan rakennus noin 1,4 km kaakkoon päin, jotka ovat ratojen ampumasuuntiin nähden takaviistoon. Yhden kilometrin säteellä ampumaradan keskipisteestä on yhteensä neljä asuinrakennusta, jotka ovat kaakkoon päin ampumarata-alueelta. Ampumasuunnassa etuviistoon luoteeseen päin sijaitsee lähin asuinrakennus noin 1,4 km:n etäisyydellä ja lähin vapaa-ajan rakennus noin 1,5 km:n etäisyydellä.

Alueella ei ole voimassa olevaa yleis- eikä asemakaavaa. Pohjois-Pohjanmaan 2. vaihemaakuntakaavan laadinnan yhteydessä tehdyssä ampumarataselvityksessä Korkatin ampumarata on luokiteltu seudulliseksi ampumaradaksi ja se on osoitettu merkinnällä "ea". Seudullisille ampumaradoille on kaavassa annettu suunnittelumääräys, jonka mukaan ampumamelun leviämisaluetta koskevassa suunnittelussa tulee ottaa huomioon ampumaratojen melutasosta annetut ohjearvot.

Alue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella ja alueen alarinteen lähdemäisen kaivon pohjavettä ei käytetä enää yhdyskuntien vedenhankintaan. Lähin pohjavesialue, Nevalanmäki 11071003, on noin 5,5 km:n päässä etelään päin ja se on luokiteltu vedenhankintaa varten tärkeäksi pohjavesialueeksi (1-luokka). Ampumarata sijaitsee Piipsanojan valuma-alueella, jonka koko on noin 6 000 hehtaaria. Rata-alueella tai sen vaikutusalueella ei ole pintavesikohteita. Ampurata ei sijaitse suojellulla alueella eikä sen lähiympäristössä ole herkkiä kohteita eikä toiminnalla arvioida olevan vaikutuksia suojelualueisiin.

Korkatin ampumarata on toiminut ampumaratana vuosina 1980-2004 ja jälleen vuoden 2011 jälkeen. Radan toiminta koostuu pääosin metsästysaseiden (kiväärit) kohdistuksesta ja metsästysasetuksen vaatimista ampumakoesuorituksista sekä suurriistavirka-apuharjoituksista, ampumaurheilusta ja reserviläisten harjoittelusta. Yleisimmät radalla käytettävät aseet ovat metsästys- ja ratakäyttöön soveltuvat kiväärit ja pistoolit. Laajennussuunnitelman mukaisilla toiminnallisilla radoilla on tulevaisuudessa mahdollisuus ampua pistooli- ja kivääriaseiden lisäksi

myös haulikoilla. Radoilla voidaan järjestää myös kilpailuja.

Nykyisin ampumarata-alueella on viisi luotiaserataa:

-hivirata 100 m/ 75 m

-kiväärirata 150 m

-pienoishirvi- / villikarjurata 50 m

-pienoiskiväärirata 50 m, toimii myös ampumahiihdon suorituspaikkana

-pistoolirata 25 m

Toiminnan laajennussuunnitelman mukaisia uusia toimintoja ovat kivääriaseiden kohdistuspaikka hiviradan yhteyteen (ampumaetäisyydet 200 m ja 100 m) ja kaksi toiminnallisen ammunnan rataa, ampumataskua, joiden ampumaetäisyydet ovat enintään noin 50 m ja 28 m.

Kokonaislaukausmäärä säilyy enimmillään nykyisen ympäristöluvan mukaisena eli 50 000 laukausta vuodessa.

Muutosta haetaan nykyisen ympäristöluvan lupamääräyksiin 1.) toiminta-ajat; 3.) käytettävät aseet; 4.) luotimateriaalin poisto; 9.) melumittaukset; ja 14.) vesinäytteiden otto.

Korkatin ampumaradalle on tehty ympäristömeluselvitys vuonna 2022 (HMMT Partners Oy, H02-0076-01, 24.11.2022), jossa mallilaskennalla on selvitetty sekä nykyisen toiminnan että laajennussuunnitelman mukaisten toimintojen melutasot. Selvityksessä on laskettu AI-enimmäisäänitasot (LAI_{max}) ja kokonaismeluallistusta kuvaava vuositaso (LR_{den}). Melun kokonaisaltistumista kuvaava vuositaso LR_{den} ei ylitä suositusarvoa 55 dB lähimmillä kohteilla nykytilanteessa eikä laajennussuunnitelman mukaisessa tilanteessa. Meluselvityksen mukaan ohjearvo 60 dB (LAI_{max}) voi ylittyä suupamausten johdosta neljällä loma-asunnoksi luokitellulla yksittäisellä kohteella 1...4 dB ja luodin lentoäänien osalta ohjearvo 65 dB voi ylittyä yhdellä asuinrakennuksella 1...5 dB. Hakemuksessa todetaan, että ohjearvosuure LAI_{max} soveltuu huonosti ampumaradan melun arviointiin, koska se ei huomioi laukaussuureita eikä melun ajallista esiintymistä eri viikonpäivinä ja vuorokauden aikoina ja että meluallistuksen vuositaso LR_{den} kuvaa paremmin toiminnan aiheuttamaa kokonaisaltistusta. Enimmäismelun (LAI_{max}) tulkitaan lainsäädännössä edustavan yksittäisten laukausten aiheuttamaa hetkellistä haittaa. Lisäksi todetaan, että ohjeiden mukaan tehdyissä melumittausolosuhteissa yksittäisten laukausten pienimpien ja suurimpien äänitasojen ero voi olla jopa 20-30 dB ja eri päivinä hyväksyttävissä sääoloissa tehtyjen mittausten päiväkohtaisten kokonaistulosten vaihteluväli voi olla peräti 15-20 dB. Näin ollen mittaustulokset edustavat aina vain juuri mittauspäivän ja mittaushetkellä esiintyneitä tilanteita ja olosuhteita. Muutoksena esitetään, että melumittaus ei olisi tarpeen nykyisen ympäristöluvan mukaisesti 10 vuoden kuluttua ympäristöluvan lainvoimaiseksi tulosta eli vuonna 2025, vaan mikäli toimintaan tulisi merkittävää toiminnallista tai rakenteellista muutosta, selvitetään sen vaikutukset melutilanteeseen laskentamallin päivityksellä.

Ampumaradalle on tehty haitta-aineiden hallinnan tarvearviointi Ampumaratojen ympäristövaikutusten hallinta, Paras käyttökelpoinen tekniikka (BAT) -oppaan (v. 2014) mukaan, jossa pisteytetään erikseen päästöpotentiaali, pintavesiriski ja pohjavesiriski. Ampumaradat luokitellaan riskitason perusteella neljään luokkaan seuraavasti:

-taso 1 – matala ympäristöriski

-taso 2a – kohonnut pintaveden pilaantumisariski, vaikutukset paikallista laajempia

-taso 2b – kohonnut pohjaveden pilaantumisariski, joka kohdistuu luokiteltuun pohjavesialueeseen tai

talousvesikäytössä olevaan muodostumaan
-taso 3 – korkea ympäristöriski tai todettuja ympäristövaikutuksia

Tehdyn haitta-aineiden tarvearvioinnin perusteella päästöpotentiaali (kuormitus) on pieni ja myös pintavesi- ja pohjavesiriskit ovat pieniä, jolloin ampumarata luokitellaan riskitasoltaan perustason (taso 1 – matala ympäristöriski) radaksi. Selvityksen mukaan matalan ympäristöriskin ampumaradoilla toiminnan aiheuttaman kuormituksen seuranta laukausmäärien seurannalla ja mahdollinen vaikutusten tarkkailu ovat riskinhallinnan kannalta riittäviä toimenpiteitä eikä lähtökohtaisesti tarvetta suojaus- ja kunnostustoimenpiteille nykytoiminnassa ole. Riskiperusteista tarvetta myöskään säännölliselle luotimateriaalien poistolle taustavalleista ei ole. Haitallisten aineiden leviämisen estämiseksi ja kokonaiskuormituksen vähentämiseksi pistooliradalla on käytössä luotiloukut.

Esittelijä	Ympäristöjohtaja Heikkilä Harri
Päätösehdotus	Ympäristöterveyslautakunta päättää hyväksyä Haapaveden Riistanhoitoyhdistyksen Korkatin ampumaradan ympäristöluvan olennaista muutosta ja lupamääräysten nro 1., 3., 4., 9. ja 14. muuttamista koskevat ympäristöluvan muutokset Haapavedellä Aakonvuori-kiinteistöllä (71-402-30-21) Liitteen 3. mukaisesti.
Käsittely	Merkittiin, että Heikki Hautala poistui tämän pykälän käsittelyn jälkeen klo 16.00.
Päätös	Ympäristöterveyslautakunta päätti hyväksyä Haapaveden Riistanhoitoyhdistyksen Korkatin ampumaradan ympäristöluvan olennaista muutosta ja lupamääräysten nro 1., 3., 4., 9. ja 14. muuttamista koskevat ympäristöluvan muutokset Haapavedellä Aakonvuori-kiinteistöllä (71-402-30-21) Liitteen 3. mukaisesti.